

Szerkesztési iroda:

főter. Szabó-féle ház 1-ső emelet,
hova e lap szellemi részét illető közlemények
intézendők. Bérmentetlen levelek csak ismert ke-
zektől fogadtatnak el.

Kiadói hivatal:

főter. Bettelheim festv. könyvker.
hova e lap anyagi részét illető közlemények,
(előfizetési pénz, kiadásra körüli, anaszkok, hirdet-
mények) bérmentesen intézendők.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

3 hónapra 3 frt. 75 kr.

Hirdetmények díja: 4 hasá-
bos petit-sor egyszeri hirdetésnél 6, és minden
következőknél 3 ujkr számított. Terjedelmes
hirdetések többszöri beiktatás mellett kedvezőbb
feltételek alatt vétetnek fel. Bélyegdíj külön 30
ujkr. Magánvita 3-hasásos petit-sor 15 ujkr.

A gyulai polgári kör, Dr. Smolka Ferenczhez.

Gyula városában f. évi szept. 22-én meg-
alakult a polgári kör, — mely jelenleg már
közel harmadfél-száz tagot számlál — mindjárt
első közgyűlésében, hazánk több jelesei kö-
zött, dr. Smolka Ferenczet is tiszteletbeli ta-
gul választván, őt e felől következőleg tudó-
sitotta:

Tisztelt férfi!

A magyar nemzet, mely elutalta túrni az
absolutismus nyommasztó s századoknak tet-
sző éveit: nem fog reményt veszítve elesüg-
gedni az ál-alkotmányosság megszámlált nap-
jai alatt sem. Nem pedig annál kevésbé, mivel
lengyel testvéreinknek igazságos ügyünk irán-
ti önzetlen részvéte is enyhíti ezen súlyos na-
pok szenvedéseit.

A lengyel és magyar nemzetet már szá-
zadok óta, az elvek azonosságán s a szabadság
iránti közös szereteten alapuló szent frigy köti
össze. Ön e frigyet, e testvéries viszonyt még
inkább megerősítette s felbonthatatlanná tette
f. évi aug. 28-án a birodalmi tanácsban, ha-
zánk jogai, az igazság védelmében mondott
bátor szavai által; mert meggyőződünk mi
azokból a nemes lengyel nemzetnek irányunk-
bani őszinte és változhatatlan vonzalmáról,
miként meggyőződött velünk egész Európa
önnek nemes elveiről s nyílt jelleméről.

Fogadja tehát ön elismerésünk s őszinte
tisztületünk ünnepélyes nyilvánítása mellett
azon szíves tudósításunkat, miszerint önt a
gyulai polgári kör tiszteletbeli tagjává egyhan-
gulag elválasztottuk.

Kelt Gyulán, 1861-ik év szept. 22-én tar-
tott közgyűlésünkben.

Jegyzette: Huszka Mihály,
a kör jegyzője.

Az aradi cs. kir. pénzügyi igazga-
tóság következő rendeletet küldött
a városhoz.

Tettes városi tanács! Aradon f. é. és hó 13-kán
3708. pr. sz. a. A budai nagyméltóságú cs. kir. orszá-
gos pénzügyi-igazgatóságtól érkezett rendelet követ-
keztében az itteni pénzügyi-igazgatóságnak megha-
gyatott, hogy a városhoz mint testületnél levő direct
és indirect adóhátralékokat összesen 76,000 frt f. hó
18-ig okvetetlen behajtassa, ennél fogva felkérik a
tettes város tanácsa, hogy a fentebb kitért adóhátra-
nyokat a már lefoglalt álladalmi kötelezvények hiá-
nyával, melyek a napi cursus szerint elfognak adadni,
annál inkább legfeljebb folyó hó 19-én lefizetni szí-
veskedjék, mert a lenem fizetés esetre kénytelenit-
tetne az igazgatóság a fentebb érintett rendelet nyom-
mán a várostanács s annak egyes bizottmányi tagok-
nak saját vagyonukból a hátralék összes erejéig, hoz-
zá számítván a végrehajtási költségekkel együtt, kar-
hatalom által végrehajtás útján azonnal behajtatni.

Kelt Aradon, októberhó 16-án 1861.

Wettstein, m. k.

Lapszemle.

Folytatjuk Szalay László „Magyarország és a
német központi hatalom” című, a „Naplóban”
közölt cikksorozatának kivonatos ösmertetését:

A frankfurti előgyűlés a behívandó német par-
lamentet „alkotó”nak nyilvánította, s mint ilyen, vala-
mennyi német állam s a fejedelmek köveiből álló
szövetségi gyűlés, az az a Bundestag fölé helyezte.
A Bundestag, melynek tagjai voltak Welcker, Jordan
sat. ellenezte, hogy a parlament az egyes államokra,
alkotmányt octroyalhasson.

Május 18-kán megnyílt a parlament. Hatodfél
száz tagja között vagy kilenczven professor levén,
sokan jósolták, hogy ezen „constituante” igen doctri-
nair lesz, az az, alapjogokat fog regisztrálni, alkot-

mányfogalmakat fog schematizálni, de nem nyulván
be tettelesen a külön államok kormányzataiba, s
ezeknek hagyván a realitások alapot, a pénzt és a
fegyvert, ő maga a fellegek közt lebegni.

Ha a prognosticon helyes volt, ha az alkotó
gyűlés convent-féle hivatást nem érzett magában, ha
tagjaiban nem volt meg a proconsuli hajlam s a dicta-
tori érély minden particularisticus ellenszégülés le-
nyűgzésére: talán tanácsosabb lett volna az egyez-
kedés, a „Vereinbarung” útján járni el az egyes ál-
lamokkal, hogy az árnyékba bízók az örvény el ne
nyelje, s hogy ama professorok vízbe, homokba ne
írják Németország alkotmányos decalogusát.

Gagern Henrik, kit a parlament magának elnö-
kül választott, vérmesebb prognosticonnal lépett a
Pál-egyházba, mert elnöki beszédével nem szállott le
a Vereinbarung terére, s a külön államoknak csak
annyi befolyást akart tulajdonítani, mennyit a par-
lament nekik megadandónak vél.

Eljövételünk híre megelőzött bennünket, s Gör-
litzről Frankfurtig a sympathiának több rendbeli nyi-
latkozataival találkozunk. Magában Frankfurtban
fogadtatásunk nagyok-kicsinyek, minden osztály, min-
den rend részéről egyiránt megkülönböztető, előze-
keny, szívélyes volt. A parlament tagjai közül nem
kevesen azért örvendeztek különösebben megérke-
zésünknek, mert bennünk szövetségeseiket látták a
szláv mozgalmak, — első sorban a németbirodalmi
szlávok, s amott a hátszínben az oroszok merényletei
ellen; mindnyájan pedig azért örvendeztek, — nem
tudom, ha kell-e kivennem Schmerling urat, ki az-
előtt néhány nappal ausztriai követé, Bundes-prae-
sidentgesandterre nevezetett a szövetségi gyűlésnél,
s Mühlfeld urat, néhány társával együtt, kik Magyar-
országnak külön állását a monarchiában, netalán
már ekkor is perhorrescálták, — de ám legyen, —
tehát egy pár egyen kivételével megannyian azért
örvendeztek megjelenésünknek különösebben, mert
a magyar királyi kormány bennünket, a Bundesrath
teljes ignorálásával, a parlamentnél bizván meg, en-
nek souverainitását, tehát alkotó hatalmát is világo-
san megismerte.

Május 24-én Gagernről írásban tett jelentésünk-
re, hogy neki megbízó levelünket által akarjuk adni,
a következő választ vettük:

„Az alkotó gyűlés elnöke a magyar miniszte-
rium felhatalmazottjait, Pázmándy Dénes és Szalay
László urakat, holnap reggel kilencz és tíz óra kö-
zött örömmel fogadandja magánál.”

Üdvözlésünket a parlament és saját nevében
melegen viszonzván Gagern, különösen kiemelte a
nélkül, hogy mi e tárgyat érintettük volna, hogy a
német parlamentnek, a mennyiben ő azt ösméri, nincs
szándokában idegen országok ügyeibe avatkozni oly
ürügy alatt, hogy az ott lakó németiség érdekeit véd-
je. Elegen vagyunk mi, uraim — mondá — ott van
a baj, hogy nem vagyunk egyek. Rövid beszélgetés
után együtt indultunk vele a Pál-egyházba, hol a kar-
zatnak a diplomatiái testület számára reservált ré-
szének egyik páholyába vezetett be bennünket.

Emlékezéseim felfrissítésére, folytatja Sz., átla-
poztam az „Augsburgi A. Z.” 1848-diki folyamát, s
ennek május 27-éről kelt számában ezt olvasom:

„Frankfurt, május 25. A mai országgyűlési ülés
legérdekesebb része kétségkívül a magyar küldött-
ség megérkezésének bejelentése volt. Gagern elnök,
István főherczeg s a magyar miniszterium által Pá-
zmándy és Szalay urak számára kiadott megbízó leve-
let olvasott fel, mely őket, mint Magyarországnak a
német parlamentnél köveit felhatalmazza, fenntar-
tására és szilárdítására a magyar s a német államok
között létező barátságos viszonyoknak, mind politi-
kai, mind kereskeelmi tekintetben, mind két ország
kölesönös önállóságának, szabadságának és anyagi jó-
létének érdekében gondot viselni. A gyűlés minden
oldalról acclamálással üdvözölte az elnök ezen köz-
leményét, ki előadását folytatván, említette, hogy ő a
két követet már meghívta látogatókul az ülésekbe,
őket e végre állandó jegyekkel ellátván. Egy tag még
azt is indítványozta, hogy számukra magában a gyű-
lésben diszülések rendezessenek, de ez, hogy belőle
netalán más esetekre ne lehessen következtetést von-
ni, nem volt elfogadható.”

Ilyetén fogadtatásunk nem lehetett inyére azon

*) A dolog jelentéktelen; de az indítvány épen ellenkező-
leg, a meglepett gyűlés által, ellenmondás nélkül végzésül elfo-
gadottatott végzés, melyet mi nem ohatottunk, mert mi illetékes
helyünket már elfoglaltuk, s melyen Gagern bővebb megfontolás
után megütököznén, midőn értésére esett, hogy a magyar követek
ama diszülések után nem vágyakodnak, sietett a végzést hallga-
tással elmellőzni.

officiósus körnek, melyből már máj. 20., még azon
nap, melyen küldetésünk az ausztriai miniszterium-
nak hivatalosan tudomására jutott, következő czik-
kely Augsburgon által, indítottott Frankfurtba:

„Mióta a magyarokat, saját hűtlenségük követ-
kezményei szorongatni kezdik, és a horvátok kedvet
mutatnak a magyarok által föllállított jó tanokat reá-
jok alkalmazni, és velők azonképen bánni, mint ők,
a magyarok, Ausztriával bántak, . . . segédért kiál-
tanak minden felé. A németekre, kiket gyaláztak, ki-
ket elárultak, kiket saját országukban nem akartak
magukkal egyenjogúaknak tekinteni, azon svábokra,
kiknek nevet csufnévül használták, most szerelmes
szemekkel néznek, és készek azon egységes Német-
ország megalakítására közreműködni, melyet, ausz-
triai alkatrészében csak inént csúfosan eltaszítottak
maguktól. És a németek osupa részvételt telvők ama
nagylelkűek iránt, és hisznek a phrasisoknak, és ezek
mellett magyar bástyákat látnak a panszlavismus el-
len. Jól van, nyilatkoztassatok ki a magyarok által,
s kívánjatok e nyilatkozatokhoz tényeket, hogy mit
akarnak hát Németország oltalmára elkövetni. Ti né-
metek, ott Frankfurtban, kívánjatok be tőlük kate-
gorikus választ, mielőtt a magyar hűségért, a magya-
roknek Németország iránti hajlamáért, lelkesültök.
Régebben csak a török veszedelem kerestette a ma-
gyarokkal a német szövetségeseiket, most csak a szláv ve-
szedelem. Mielőtt tehát ti ott Németországban vala-
mit ígérték, garantiroztassatok magatoknak a feltéte-
leket, melyek alatt fizetni fogtok. Mert bármi rémsé-
gesen vak a német a politikában, még sem lesz vak
olyannyira, miszerint fel ne ismerje, hogy csak a
szükség, nem a hajlam keresteti a magyarokkal a né-
metek barátságát.”

Igy hangzott a cikkely, melynek forrása iránt
nem lehetett kétség, s melynek tartalma és hangja
nem lehetett meg bennünket.

A háromegy királyság országgyű-
lési adresse-e.

(Vége.)

Legyen szabad azon szempontból, melyből lel-
kiismeretünk s a nemzet irányában köteleztünk, az
államélet minden jelenségeit tekinteni, röviden meg-
jelölünk a szempontokat, melyek szerint megítéljük
az 1860. okt. 20-dikai legfelső diplomát melyre az
említett királyi előterjesztés is hivatkozik.

Szívesen tekintünk e diplomát oly állami té-
nyül, mely a háromegy királyság nemzetének vissza-
adja alkotmányát s minden ezen épülő állami jogait,
mert ha van nemzet, mely alkotmányát saját hibáján
kívül veszítvén el, teljes joggal kívánhatja, hogy az
alkotmányosság visszatértevel általában neki is adas-
sék vissza alkotmánya, még pedig egész terjedelmé-
ben és teljes jogerejével: ugy ez bizonyosan a há-
romeagy királyság nemzete, mely állami függetlensége
és nemzetisége védelmére 1848-ban fegyvert ragadva,
ez által Felséged trónját is védelmezte; a legfi di-
ploma tartalma azonban mára tanit bennünket, s mi
annál fogva benne csak az uralkodói kötelesség oly
tényét láthatjuk, melyből a 12-évi absolutismus meg-
szűnésének kellene következni, s mely által a király-
ságok alkotmányos jogának folytonossága ismertet-
tett el.

Felséged ugyanis saját teljhatalmából elrendeli,
hogy a kérdéses diploma állami alaptörvény legyen,
holott pedig a mi leglényegesebb jogaink, a vagyo-
nunk és vérünk feletti rendelkezés joga, ugyszintén
más épen oly fontos állami feladatok a mi tudunkon
és beleegyezésünkön kívül egy merőben idegen tör-
vényhozó testületre ruháztatnak át.

Ily egyoldalú és önkényes rendelkezés azonban
teljesen ellenkezik a legmagasb uralkodóház és a
háromeagy királyságbeli nemzet között 1527 és 1712-
ben kötött állami szerződésekkel; ellenkezik a több-
ször emlegetett 1690—91: t. cikkel, melyhez ké-
pest a törvényes uralkodónak csak közösen az or-
szággyűlésen egybegyűlt nemzettel van joga törvé-
nyeket magyarázni, változtatni és megszüntetni. A
diploma ugyan szintén hivatkozik a pragmática sanc-
tióra, minthogy a teljhatalomra is hivatkozik, saját
magában nyilvános ellenmondást foglal, mert prag-
matica sanctiónk, mint kétoldalú alapszerződés, min-
den teljhatalmat kizár. Ebből következik, hogy a há-
romeagy királyságra nézve törvénytelen és érvényte-
len bármiféle határozat, melyet nem a háromegy
királyság országgyűlése hoz s nem a törvényesen al-
kotmányos király szentesít.

A törvényhozás, melyet mi alkotmányunk ere-

Jénél fogva gyakoroltunk, koránsem szorítkozik csak néhány tárgyra, de kiterjed mindenre, a mi általában a közjoghoz tartozik, valamint minden egyéb legfontosabb állami feladatokra, a mint ezt feljebb már bizonyítottuk.

Azt is megemlítettük, hogy közjogunk értelmében sosem volt a három megye királyság a nem magyar országokkal realunióban: hanem hogy viszonyaink csak az uralkodó közösségében és a közös dynastiában állanak. Erre nézve megczáfolatlan bizonyítékok azon államszerződés, melyeket őseink a független nemzet szabad akaratából 1827- és 1712-ben kötöttek a dicsőségesen kormányzó uralkodó házzal. Ezt ők minden addig élvezett jogaiknak, s azon független állami állásuknak, melyet ama szerződések kötése idején élveztek, világos kikötése mellett tették; s valóban nincs egyetlen államjogi végzés sem, a mely általa királyságoknak az említett tartományokhoz ezen államjogi állása és viszonya jogosan megváltoztatható volna, míg ellenkezőleg a három megye királyság önállósága és függetlensége az újabb időben is, nevezetesen az 1790. 22-ik Magyar- és Horvátországi sarkalatos törvényzikk által világosan és ünnepélyesen helybenhagyott. Végre a Dalmát-Horvát-Tót három megye királyságának ősi, még nemzeti királyaink alatt fennállott alkotmánya sem szüntette meg jogosan soha, sőt e királyságok szükségai és ez idő követelményei mindig a mi saját törvényhozássunk által függetlenül intéztettek el.

Azért is oly tárgyakat, melyek törvényhozássunk hatáskörébe tartoznak, oly törvényhozó testületnek át nem engedhetjük, mely octroyozás által tamadván, azon biztosítékokat nem nyújthatja, melyeket mi szerződésekben alapult alkotmányunkban birunk, miért is az 1860-iki oct. 20-ki diplomában csak a három megye királyság közjogának és alkotmányának megsértését láthatjuk.

Ezen, nagyobb részt jogszempontból megvilágított okokhoz még néhány politikai természetűeket is akarunk csatolni. Majd 200 éve, mióta Bécsben egy bizonyos kormánypolitika tervei jöttek rapfényre, mely jelentéktelen okokból eredvén, magának minden stadiumban pályát tör, és céljára, a körülményekhez képest, majd nyíltan majd alattomban törekszik.

Ezen politikát nem jelölhetjük meg másképp, mintha azon államgondolat kifejezésének nevezzük, melynek titkos terve: az osztrák monarchia különféle királyságait, országait és népeit oly alakba szorítani, és ezeknek így központosított ereit oly céloknak és érdekeknek alárendelni, melyek nem céljai és érdekei az említett királyságok, országok és népek többségének.

Közvetlen következése ez államgondolatnak az lett, hogy a sulypont a birodalmon kívül kerestett, és pedig ott, hová még ma az osztrák országok kisebbsége politikai kötelekkel van kapcsolva.

Ezen, a monarchia királyságainak s tartományainak állami rendezetével s természetsszerű rendeltetésével homlokegyenest ellenkező politika merőben egyenlő intézmények készített valamennyi királyság és tartomány számára, minden tekintet nélkül arra, hogy ez intézmények a különféle népek önálló életét megsértették, rájuk nézve tehát csak veszélyesek lenetnek.

E politika a legutóbbi 12 év azon véstetjes absolutista kormányrendszerében érték tetőpontjokat, mely valamennyi nép által egyhangulag elítélve, minden erőlködés ellenére nem áldást, csak romlást hozott a monarchiára.

E politikát nem csak soha el nem ismertük, sőt mindenkor tiltakoztunk ellene, s most is kötelességünk, ellene — bármi alakban jelenjék is meg — fölszólalunk.

Miután tehát a birodalmi tanácsot csak az absolutista állami központosítás és az ezzel szoros kapcsolatban levő, fen jellemzett politika átalakulatának tekintjük, a fen elősorolt valamennyi oknál fogva, ugyszintén tekintettel a szövetségre, melyet alkotmányunk közös védelme érdekében Magyarországgal kötött határoztunk, nem tehetünk egyebet, mint kimondani a végzést, hogy a birodalmi tanácsba követeket nem küldhetünk, s egyszermind kijelenteni, hogy a birodalmi tanácsnak már hozott vagy még ezentul hozandó rendelkezései és határozatai ezen három megye királyságra nézve sem most sem jövőben kötelező erővel nem bírhatnak.

Felséges ur! Jóllehet a három megye királyság nemzete mindenkor kész — alkotmánya elvei szerint — minden, bárminemű nemzetközi kérdéseket, melyek a három megye királyság, s a többi tartomány és királyság közt keletkeznének, vagy keletkezhetnének, egyes-egyedül Fölségeddel, mint királylyal, még pedig törvényesen egyesült országgyűlés útján, tárgyalni és eligazítani: mégis csak gyöngye érdemet szerezne mind maga, mind a legmagasb trón irányában, ha a császári állam néhány, még szinleg sem igazolt igényének, melylyel a természetes kifejlődését veszélyeztető fenemlített politika fölép, a maga függetlenségét, s önállósát, apái ezen szent és drága örökségét, föláldozná.

Kérjük tehát Fölségedet, méltóztassék a birodalmi tanácsba nem menésünket, valamint többi végzéseinket, melyeknek a koronázásig való ideiglenes jóváhagyásért külön fölterjesztésben legalázatosabban esedezünk, legkegyelmesebben azon rendületlen hűség kifejezését tekinteni, melyet alkotmányunk

számára megőriztünk, s melyhez, ha nem akarjuk a kortársak és utódok kárhóztatását magunkra hárítani, mindenkor és mindenben lelkiismeretesen ragaszkodnunk kell.

Cs. k. ap. Fölséged legengedelmesb alattvalói,
a három megye királyság
országgyűlése.

Hazai mozgalmak.

Bács-Bodrog megye gyűléseit és a főispán hivataloskodását a kancellár felfüggesztette, egyszerűsrend meg van tiltva a megyében minden, bármely néven nevezendő nyilvános ülés vagy összejövetel. Kormánybiztosul volt megyei törvényszéki elnök Piukovics Agoston nevezetett ki. A főispán Rudics József a kancellár rendeletét az alispánnal közölte, ahhoz alkalmazás végett.*) Mig a kormánybiztos átvendí az ügyeket, addig a gyűlések betiltásával a főispánt bizza meg a rendelet.

Az alispán levélben felelt a főispánnak, melyből a következőt vonjuk ki:

Méltóságos főispán ur!

A méltóságod által érintett rendelet tartalmából világosan kivehető, hogy a bizottmányi vagy egyéb nyilvános ülés vagy összejövetel betiltásával nem én, hanem egyenesen méltóságod, mint e megye főkormányzója bízott meg. En tehát a fennebbi rendeletet tudomásul vettem, de a bizottmányi ülés letiltása iránt semmi intézkedést nem tettem, de nem is tehetek, mert én, mint alkotmányos tisztviselő, a bizottmányok alatta s nem felette állok. A tényleges hatalomnak emez intézkedését mindenekelőtt a bizottmány elé terjeszteni kötelességemnek ismerem, a többi a bizottmány dolga. Méltóságodnak e részbeni intézkedése, bölcs belátása és tetszésétől függ. Többire minden tisztelettel maradtam. Kelt Nemes Militicsen 1861-diki október 1-én méltóságodnak legkötelebb szolgálója.

Pál Antal s. k., első alispán.

Sáros megye okt. 7-ikén tartott közgyűléséből feliratot határozott a Fölséghöz, előadván azon sérelmek hosszú sorát, melyek a Fölség atyai indulata ellenére, elfogult tanácsosai által, az ország végromlására, különösen az országgyűlés feloszlatása ellen elkövetettek, s kéri a feloszlatott megyei és városi municipiumokat alkotmányos működésükbe visszahelelyezni, a kedélyek megnyugtására, és a közbizalom helyreállítására.

Temes megye október 13-ikán tartott közgyűlésében, némelyek a Krassó megye rohamos megélése példájára, a román nyelvet szándékozzák megyei nyelvvé emelni, minthogy ebből a szerbek és németek hasonló igényei támadnának, s a jegyzőkönyvnek e szerint négy nyelven kellene fogalmaztatnia, a fellépni szándékozók ebéli igényeikről lemondván, azt határozták, hogy azon esetben, ha az indítvány megtiltetnek, ők, a románok, határozottan a jegyzőkönyv egyedül magyar vezetését fogják sürgetni, és keresztül vinni.

Trencsén megye legközelebbi közgyűléséből feliratot küldött, az eloszlatott országgyűlésnek mielőbbi összehívására.

Kisteleken (Csongrád megye) gróf Károlyi Sándor választóinak számot adott az országgyűlés eljárásáról, s ezek neki jövőre is föltétlen bizalmat szavaztak.

Borsodmegyérc a feloszlató parancs már régebben elérkezett, de a megye mit sem tud róla. A közgyűlés október 7-én összegyűlt, előtte való nap már teljes lemondását aláírva, várva az erőszakot, mely eloszlassa, azonban a gyűlés folyvást tartatik, s még 10-ig, midőn a gyűlést bevégezték, sem a comisarius, Máriaassy Ádám, sem a Jäger-compagnia nem jelentkezett.

Pest városa tanácsa mai ülésében fölmerülvén azon számtalan törvénytelen követelések, beavatkozások, háborgatások, pénzletartóztatások sat. melyek által mind a helytartótanács és kancellária, mind pedig — és még inkább — a cs. kir. pénzügyi és katonai hatóságok a várost törvényhatósági jogában akadályoztatják, sőt ezeknek gyakorlatát merőben lehetlenné is teszik, Horváth Károly főbíró indítványára egyhangulag elhatározott, hogy ha e vizsás állapot meg nem szűnik, a város alkotmányos tisztikara, nehogy a törvénytelenkedéseknek, bárcsak nézőként is bűnrészesül tünjék föl, tömegesen visszavonul, s ebéli határozatát a Fölséghez intézendő föliratban nyilvánítja. A fölirati javaslat, melyet erre Károlyi Pál főjegyző felolvasott, mind a tanács, mind a nagyszámmal megjelent közönség részéről élénk tetszéssel találkozott s végleges szerkesztés végett bizottmányhoz utasított.

A feliratot, mihelyt az hozzánk megérkezendik, egész terjedelmében közölni fogjuk.

Levelezések.

Szeged, okt. 14. Sietek önnel, t. szerkesztő ur, mai napon tartott két rendbeli gyűlésünk fontos tárgyait közölni. Reggel kezdődött városi hatóságunk havi közgyűlése, melyet polgárnagyunk megnyitván,

*) Egyszersmind utasítja az alispánt, hogy a kancellár rendeletét könyomatilag megyszerzte terjeszse.

azon örvendetes jelentéssel lepott meg, hogy valamint a közbiztonság nagyobb mérvben meg nem zavartatott, ugy a közegészségi állapot is kielégítő. A marhavésznek a szomszéd hatóságokban mutatkozott ugyan jelei, de Szeged határában ily esetek nem észleltettek. — Ezután a helyt. tanács i. intézvények következtek. Első volt ezek közt az, mely a jegyzőkönyvek fölterjesztését követeli. Több órai vitakozás után abban történt megállapodás, hogy miután a helyt. tanács nem törvényes hatóság, hozzá a jegyzőkönyvek felküldetni nem fognak. A másik fél sem követelte azok föltétlen felküldését, hanem csak tudomásul kívánta óvás m. illeti fölterjesztésüket. — A másik leirat a honvédséglázó egyet feloszlatatását tárgyalja. Ez ugyan nálunk az említett intézvény hírére önkényit megszüntette működését, hogy a városi hatóságot kellemetlenség. ktől megóvja, de ugyanazt kérte, hogy további fönnállhatása iránt tegyen fölterjesztést. A j. t. e. z. elu. intézetnek e végrendeletszerű kérelme teljesített határozatott. — A harmadik intézvény az utlevelekre vonatkozik, melyeket saját mintája szerint kíván kiadatni. Ez is tisztelettel félre tetetik. Végre a negyedikben tudtul adatik, hogy azon fegyverek, melyek 1849-ben beszedettek, s melyek mult tavasszal visszaadani ígértettek, nem léteznek. Ez tudomásul vétetik.

D. l. után a Csongrád megyei gazdasági egyesület tartotta gr. Károlyi Sándor elnöklété alatt közgyűlését, melyben az eltávoztott Kempen Viktor helyébe titkárral Szabó Mihály, a „Szegeli Híradó“ szerkesztője választott. Többi intézkedései közül kiemelendő, hogy nov. 3-én délután H. M. Várhelyen próbaszántás fog tartatni, melynél a magokat kitűntető szántóknak 20, 15, 10, 5 frnyi jutalmak fognak kiosztatni. Továbbá egy bizottmány nevezetett, mely Szegeden december első napjaiban termény-kiállítást rendezzen, szinte jutalmakkal összekötött. Általában pedig elvöl elfogadtatott, hogy ezentul hónaponkint más-más városban legyen vagy ekeverseny vagy próbaszántás vagy kiállítás. Szegeden egy állandó gyümölcs- és terménykiállításnak létesítése elvben szinte elfogadtatott, a kivétel fölötti részletes tanácskozás jövő alkalomra halasztatván.

Holnap a közgyűlés folytatatik. Erről utólagosan.

Nagy-Becskerek, (Torontál megye) Szombaton, okt. 24-ikén aditott Ujfalussyé javára „A kegyencz“ Teleky Lászlótól, tele ház előtt, s tegnap játszották utolszor „Mátyás király ifju kalandjait“, tömött házban; a játék végén Kölcsey hymuszát énekelték; vajjon többen közülök nem utolsó hatyudalukat énekelték-e nálunk? a jövő sötét, és rejtekébe halandó nem tekinthet. Ők elmennek Aradra, téli szállásukra, áldásunk kövessé lépteiket, azon sok dúsz élvezeti estvéért, melyeket nekünk szereztek; ők e hó végeig nálunk maradni szándékoztak, de a hatalom vas karja, mely jelenleg zilált honunkban uralg, idő előtt kiszaggatá karjainkból, mert mi-lőn Ujfalussy Sándor, közösen tisztelt rendezők, méltó megjutalmazása végett „Kemény Simon“ adatnék, a játék alatt előfordult több allegorai képek között, néhai Teleky László feledhetlen hazánkfa sirbőli följövelele is ábrázoltatott, s feje felett geniusok ezen átvilágítást tarták: „Még jönni kell, még jönni fog“, a színházban jelenvolt Sztratiurovics tábornagy ur erre páholyát elhagyván, harmadnapra a menydörgő távozási parancs megérkezett.

Köszönet Szabó és Philipovics uraknak azon szép rendért, melyet a színpadon tartottak, s az összes személyzetnek példás és erélyes magukviselétéért, melyet körünkben tanusítottak, ők nálunk a magyar névre fényt árasztottak; de mi is hiszszük, hogy tehetségünkhöz mérve, e jelen válságos időhöz képest, eléggé megfeleltünk kötelességünkhöz.

Itt is kezdik már pengetni némely honfiaiink egy állandó magyar színészársaság létesítését a jövő télre, részvény útján; a cél szép. — Torontál megye lelkes hölgyei és fiai között a részvét sem hibázna, és könnyen létesülhetne is, de az a kétértelmű jövő ezt is dugába döntheti.

Sztratiurovics György, tábornagy ur városházánkban több napokig mulatott, sokat beszéltek idejövételéről, azonban jól értesülés után, a leendő vodina volt az oka — erre már környékünkben nagyon keveset adnak, — a tisztelt tábornagy ur csendesesen jött hozzánk, és csendesesen távozott is. Szerb testvéreink is megelégtették már azon fanyar szél csipését, mely Bécsből jönni szokott.

Politikai látkörünkben semmi változás, f. é. november 4-én léssen rendes közgyűlésünk, — ha lenni fog; derék főispánunk, alkotmányos s lelkes alispánaink sziklaként állnak s öröködnék alkotmányunk fölött. Ki szenvedett többet mint a magyar, és ő még is él — hát tovább is tünjön.

K ü l f ö l d.
Francziaország. Németalföld királyi okt. 12-én délután érkezett Compiégnebe. Napoleon hg a 12-én St. Cloudban tartott miniszteri tanácsban rész vett.

*) Ezen üdvös intézkedések mikor fognak nálunk érvényesíteni? Jó volna már valakinek a dolgok élére állni.

Angolország. Palmerston lord okt. 10-én a southamptoni tanulóknak kiállítván iskolai bizonyítványait, beszédet tartott hozzájuk, melyben különösen kiemelte, hogy bár Anglia az utóbbi években népesülés és gazdagság tekintetében jelentékenyen gyarapodott, ez nem versenyezhet azon haladással, melyet az angol tanúgy tön.

A hadügyminisztérium újabb intézkedéseket tett a katonai takarékpénztárakra nézve, melyek lényegben következők: ezután minden ezredben és rendes pót-állomáson létesítendő takarékpénztárak, és a parancsnokló tiszték utasítottak, a legénység csakély összegű betételeit elfogadni. Az ily betételeknek maximuma 30, és az egész betételi összeg 200 l-re szorítottatik. A minimum 1 schill., és kamatul 3¼ határozatott.

Olaszország. Cialdini lemondott. Elbocsátási kérelmét avval indokolta, hogy a banditák megsemmisítettén, a déli tartományokban a nyugalom és biztonság tökéletesen helyre állott.

Daczára azon több lap által mindinkább valószínűsírt, hogy Garibaldi Caprerát elhagyta, a „K. Z.” turini levelezője, okt. 10. határozottan azt állítja, mikép Garibaldi Caprerában van, mit többek közt, az is tanúsít, hogy Mieroslawsky tábornok parancsot kapott Caprerába menni, mi nem történhetik vala, ha az olasz tábornokot ott személyesen találni nem fogná.

Türr tábornok még mindig Turinban van, s nem is készül onnan távozni.

Mieroslawsky Genuában van, hol a menekült lengyel tanulók számára katonai iskolát szervez, melynek számára gyűjtések rendeztetek. Az adományokat egy Garibaldi elnöklete alatti comité fogadja.

A belügyminisztérium 10-én reorganizátott.

Törökország. Ömer basa erősítést kapott.

Aegyptus. Alexandria, okt. 5. A Nilus még mindig árad. 50 falu megsemmisült, lakosai a fákra menekültek, a vasutak fele megrongáltatott, melyek helyreállítására 3 hónapot igényel. Kairó és Alexandria közt a távirda megszakasztatott, Ismael és Mustapha basák palotái leomlottak, a kár 2 millió tallerra megy. A vicze-király franfurti bankirokkal 12 millió tallér iránt 30 évre kölcsönt eszközöl.

Amerika. New-York, okt. 5. Állítják, hogy Price tábornok elhagyta Lexingtont, hogy McCullochcal egyesüljön, és Fremontot megtámadja. Sturges szállotta meg Lexingtont. Tíz század megtámadta és megverte a különírtveket Chaupmansvillenél. Nehány nap alatt Potamaknál ütközetet várnak.

A conföderáltak Munsons-Hillt elhagyták, melyet szövetségi csapatok szállottak meg. A bankok a második 50 milliónyi kölcsönt fölvettek.

Utósó posta.

Hitelt érdemlő kútforrásból halljuk, hogy Kapy Ede admtni-ztrator ur Balassa-Gyarmatról Vácra nem Pestre, hanem egyenesen Bécsbe utazott, hogy adminisztrátora hivataláról lemondását benyújtsa.

A francia lapok egy Bécsből f. hó 12-ről kelt sürgönye szerint azon hisz szánal, hogy a szerb küldöttség odahagyá Konstantinápolyt, — minden alkudozást félbeszakasztván.

Varsó. Fialkowsky érsek temetésénél a mozgalmi párt különböző tüntetéseket kísérelt meg, melyeket azonban a kormány annyira megakadályozott, hogy semmi csendzavarás nem történt.

A Lloydban olvassuk: „Az államminisztérium oly pontra jutott, hogy félrendszabályokkal mire sem mehet. Schmerling organumainak azon nyilatkozata, hogy a magyar kormány elén magyarok nem állhatnak, és csak nem magyarok képesek keresztül vinni azon szerepet, melyet nekik a februári pátenis juttat, többet szól folió-köteteknél, és minden commentárt feleslegessé tesz az „alkotmányosság” azon moduszáról, a melyet nekünk szántak. Hogy ezen modus az 1850-diki provisorium alakjában, vagy másként oktroyáltatik, mindegy. A szándoktól a kivitelg természetesen messze ut vezet, és bennünket nem hagyott el minden remény, hogy egy felsőbb hatalom felismerendi a veszélyt, melybe a tabula rasa rendszere Magyarországot, és ezzel egész Ausztriát dönteni fenyegetőzik; azonban a kétségtelenül meglevő szándék mindenestre igen tanúságos, — kevésbé reánk nézve, kik Schmerling ur művének kellő értékét régóta kimutattuk; hanem annál inkább „liberális” követőire nézve, kik most már mentek minden csalódástól arra nézve, hogy mennyit ér a február-embereinek szabadelvűsége.” Eddig a Lloyd. Mi tiszteljük Schmerling urat, de tiszteljük Forgách urat is, és kérjük, ha vajjon a kormánybiztosok eljárása és más hasonló nem elég-e a „február embereinek?”

Távirati sürgönyök.

Varsó, okt. 16. Az ostromállapot valamint a világos tilalom daczára, a Kosciusko tisztelére tervezett tüntetés létrejött. Számos befogatás történt. A lovasság az összecsoportosulásokat szétűzé. Sem halottak, sem sebesültek.

Lemberg, okt. 16. Tegnap Fijalkowski és Kosciusko-ért gyász istenitiszteletek tartattak. A boltok bezárattak, a béke meg nem zavartatott.

Vegyes tudósítások.

* Szerdahelyi Kálmán, színházunk várva várt vendége, a tegnap reggeli vonattal érkezvén meg, tegnap rögtön fel nem léphetett utazási eltörődése miatt; az igazgatóság pedig, kész volt szavának beváltására, mely szerint a vendég fölleptetésével igére előleges hirdetésében a színidényt megkezdeni, — egy jövedelmet inkább feladni, hogy sem más darabbal kezdjen; s így holnap lép fel kedves vendégünk azon színpadra, melyen most már virágzó tehetségeinek jeles csirái fakadtak, s a lelkes aradi közönség által, mint olyanok is, oly ébressztőleg ápolattak. Első föllepése a 8-ik pont, Egy csésze tea, és „Egy chorista panasza” vigjátékokban leendő.

— Irják Berlinből, hogy a lengyel követek elvannak határozva, részt nem venni a koronázási ünnepélyen. Ezen elhatározás lengyel előkelők gyülekezetén történt, melyhez a két kamara lengyel tagjai is csatlakoztak. Szóba jött az is, hogy ellentétben a koronázási ünnepélylengyel tüntetés szerveztessék, de ezen indítvány elejtetett. (Patrie.)

— A „Chronicle” szerint az 1860-ik év 7 első havában közel 65 ezer lélek hagyta el hazáját kevésbé keserű sors feltalálásának reményében. 1861-ben a kiköltözők száma 45 ezer ötszázra rug. (Patrie.)

* A „Presse” azon hamis váddal lépett fel, hogy a londoni világkiállítás érdekében alakított magyar bizottmány a magyarhon kiállítását nem csak nem segízi, hanem vissza is ijeszti. A „P. L.” e vád ellenében felemlíti: hogy a magyar bizottmány levelezés és személyes közlekedés által mindent felhasznál, hogy hazánk minél nagyobb mértékben legyen Londonban képviselve. Buzgólkodása folytán már eddig 100-nál több kiállító jelentkezett. A nyers terményekre 6000 □ ölnyi tér leendő szükséges.

— A „Times” párisi levelezője írja, hogy a Times cikke, mely az angol nőket megrója a miatt, hogy a continensen igen izléstelenül öltözködnek, megtette hatását Párisban és környékén, a hol most már nagyobb gonddal öltözködnek a ladyk.

* Nocerából szept. 30-ról Kolozsvárra egy magánlevél érkezett, a melyben a többi közt ezek fordulnak elő: Hazatérésünket tavaszán hamarabb ne is várjátok; most minden órán várjuk Rómába indulásunkat (?) A reactionariusok nagyobb részét kiirtottuk, stb. (G. P. hadnagy az 1-ső magyar huszárezrednél.) (M. S.)

* A fővárosi ifjuság az elfogott Hindy Árpád ügyében magyarországi cs. k. katonai főparancsnok Coronini tbnagyhoz három tagu követtséget küldött. Az altnagy a küldöttség előtt — „mint maga is apa” — sajnálatát fejezte ki Hindy Árpád sorsa iránt, melyen azonban, ugymond, nem segíthet, miután a fogoly, a haditörvényszék illetékessége alá helyezve, Komárom várába van szállítva; most már az ifjuság 6 Felségéhez küld e végett követtséget. (M. S.)

* Engel és Mandello előfizetést hirdet Pulszky „Magyar Jakobinusok” című regényének Beniczky Emil által eszközözendő fordítására.

* A kovasinezi bíró, ki nem rég feladás következtében elfogatott, és az itteni zsándár-kaszárnyában fogva tartatott, a megye közbenjárása következtében a megyehatóságnak kiadatott. Az eddig tett vallomások után kisült, hogy a feladón kívül, ki különben elmebeteg, a többi tanuk, kiknek tanuskodása következtében elfogatott a bíró, vallomásaikat visszavonták.

* Örömmel jelentjük olvasóinknak, de legkivált a Volksstimme olvasóinak, hogy ezen jeles lap szerkesztője ellen indított elővizsgálat befejeztetvén, az okt. 15-én délután 1 órakor szabaddá bálá bál állítatott. A derék szerkesztőnek, Tanzer Károlynak a gráci lakosság este nagy serenádöt adott.

* Pest és Bécs között a gőzhajók menete már megszűnt.

* A királyi és hátszemélyü tábla ítéletei régi szokás szerint, kihirdetetésök után azonnal sajtó alá bocsátatnak, s előfizetés útján Károlyi-nál megszerezhetők.

* A városra küldött finasz-parancson kívül 300 Mahnung is érkezett utólagosan.

* Kapi ur a disponibilis tisztviselőkből sem tud pesti hatóságot alakítani; a körülményeket ezek is olyanoknak találják, hogy nem jó lesz most hivataloskodni. Kapi nagyon kellemetlen demonstrációk tárgya volt, a merre járt mindenütt.

* Folyó hó 13-án ment véghez az abonyi temetőben Gaál Miklós, volt honvédtábornok síremlékének ünnepélyes leleplezése kegyeletes közönség előtt, melynek Bogdy Pál tőszegi plénabos tartott rövid, de keletes tanítást. A gyülekezet a Szózat hangjával oszlott szélylyel. Adja Isten!

* A königsbergi királyi koronázás végbement.

* A Bács megyei kir. biztos ilyen „ki vele laconice” beszéddel kezdte meg működését. „Hallja kend! (ez a kend a megyei kulcsár) én Pinkovics Agoston, a kir. biztos vagyok, ha azonnal ki nem nyitja kend a főispán lakását, ágyuval fogom azt kinyitattani.” — Agoston ur nagyon kurázsiz ember.

* Biharban Petrak ur nevezetett ki kir. biztosnak.

* A kolozsvári román olvasó-egylet okt. 1-én megnyitott. Az olvasó terembe román és magyar lapok járnak. Így, így! az értelmiség terén üssük fel a testvériség zászlóját, megszügyenítve azon vad-

lelkűeket, kik a nép szívét megmérgezni feladatukkat tevék; nem büszkék lelemelkedettséggel tapsolunk mi magyarok is, oly magyar grófnak, mint Csáky György, ki a román nemzetiség előmozdítására, az egylet alapítókéjére 1000 frtot ajándékozott? s ő nem egyedül van ám a magyarokból, ki ehhez járult.

* Dél-Tyrolban, Kallern városkában, egy engedményi okirat alá ez van írva: Dipauli bárónó, polgármester. A tanácsbeli tagnokról nem emlékszik a krónika.

* Azon tanítóknak, kik okt. 20-ka óta állomásaikat elveszték, előbbi helyükre való visszatételéről az államminisztérium gondoskodni fog. (Tehát viszontlátjuk őket, a kedveseket.)

* A mehalai asszony-vásárra nézve, hol egy oláh felebarátunk 100 frtért eladta nejét jó emberének, az pedig egy hónap mulva vissza kívánta adni, a bíró úgy ítélte, hogy a nőt vissza venni, a pénzt pedig vissza kelle adni, a S. erre alkalmazza a Flieg. Bl. ez ártit költeményét:

Nach Romanien, nach Romanien,
Dort geht es schon wie ie in Turkanien;
Dorthin möcht ich ziehen.

* Fiumében f. hó 11-én a várostanács elnöke a kir. biztos által kinevezett 16 helyhatósági képviselő gyűlését hívá össze, városi igazgatási ügyek tárgyalása végett. Az elnök felolvasá a kir. biztos tagadó válaszá, a helyhatósági képviselők szaporitása iránti kérelemre. Erre az összegyűlt tagoknak azt indítványozá, mikép a kir. biztos értesítették arról, hogy az összegyűlt csak polgároknak, nem pedig helyhatósági képviselőknek fogadhatnak el megbízást.

Ipar, gazdaság s kereskedelem.

A rad, okt. 17. Miként már lapunkban érintők, a szüret — a kedvező időjárás következtében, szokottnál előbb — befejeztetett. A termés mennyisége nem egészen kielégítő, de — minthogy a minőség reményen felül igen jó, ebben némi kárpótlást talál a termelő, különösen jobban termelt az idén más fajok felett, a fehér szőlő, ugy a tisztán veres, és névszerint az asszu, meglepően kielégítő eredményt mutat, kivált hegyaljunk keleti részén, hol a tavaszi fagy nem annyira volt érezhető. Az új borból jelenték eny mennyiség kelt el azonnal helyben; nevezetesen: a must 6—7 frton hordó nélkül; egyszer lehuzott bórért 8 frt adatik. Törköly 2 frt 30—60 kron kél. Több száz akó ó bor is elkelt, tudunkkal Magyarádon 200 akó 51-iki 11, és 1860-ki 600 akó 8 frtjával.

A szüreti derűtség és zaj nem volt oly élénk, mint más években, mit leginkább a politikai viszonyoknak akarnak tulajdonítani, kivált nagyon lehagytak a szállós gazdák vendégszeretét, s ennek igénybevételét a látogatók részéről az, hogy épen szüret alatt jelent meg az adóhajtó katonaság kiméletlen szuronyfenyegetésével.

Szészben szaporodik a készlet; ára 73½ kr. mig az előtt érte 74—75 adatott; október—januárra mintegy 15,000 akóra 68½ krjával, és nov.—februárra 63 krjával történt megállapodás. Azonban a vevők tartózkodni kezdettek.

Törköly-pálinka 17 fr. 60 kr, 18 frjával hordóstól kapható.

Szilva-pálinka (idei) kevés jelentkezett. Ó 28 frjával kerestetik.

Gabnaüzletben az üzlet előnyére közelebb kedvező fordulat állott be, és pedig

Tiszta buza mind Uj-Aradon, mind itt nagyban szállítatik, és az előbbi árak mellett nagyon kél. Bánáti 86 fontos 4 fr. 60—70 kr., 87—88 fontos 4 fr. 70—80 kr. — A forgalom néhány ezer bánáti, és magyar több mint ezer mérőre terjedt.

Kétszeres emelkedett, kél 3 fr. 20 25 krajczárjával.

Árpa, sok, 5000 mérőnél több fogyasztatott a ser és szeszegetők által.

Kukoricza, (ó) több van eladó, mint mennyi kerestetik; ára 3 fr. 25—30 kr. Uj, csüvestől 1 fr. 40 kr. Januárig nagyobb mennyiségek iránt köttetett alku. A kukoricza-szüret ez évre középszerű.

Zab, csendes.

Gubacs. A tartós jó időjárás a szállítmányoknak annyira kedvezett, hogy a kelet e hét folytán tartós volt. Mintegy 1000 mázsa megfelelő áron kelt el. 9 fr. 75 kron vidékre 3000 mázsa vétetett, szint azon áron kelt az uj is. Mintegy 12000 mázsányi készlet van helyben, mely azonban a nagyon remélhető szállítások folytán, árában aligha alább nem fog szállani.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

S. S. urnak Csabán, közlését elháríthatlan akadályok miatt nem adhatjuk.

Ny. G. urnak N. Körösön. Rendelkezzék az előfizetési felhívások iránt.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről október 17-én.

5% Metaliques	66.10 Ezüst	137.85
Nemzeti kölcsön	80.10 Váltó Londonra	138.30
Bankrézvény	743.— Arany	6.57
Hitelintézet	178.60	

Felcélós szerkesztő: Márton Ferencz.

BÉCSI BÖRZE OKT. 13.			KÖZLEKEDEÉS.			GABONAÁRAK		
Államadósság.			Vasúti menetrend.			a pesti piacon október 15-én.		
Adott ár	Tar- tott ár		Adott ár	Tar- tott ár		Súly font szerint	Leg- alant. ár o. é.	Leg- magas ár o. é.
Sorsjegyek.			I. Aradról Pest és Bécs felé.			Alsó-austriai mé- rő szerint		
5% osztrák érték	61 20	61 40	Indulás: Aradról	118 85	119 10	Buza, bányai uj	85-87 5 20	5 60
5% Metalliques	66 25	66 35	Csabáról	95 25	95 75	" tiszavidéki	84-87 5 15	5 60
4% " "	58 —	58 50	Mező-Túrról	96 —	97 —	" fehérvári	83-84 5 15	5 35
5% nemzeti kölcsön	80 10	80 20	Szolnokról	37 —	37 25	" bacsikai	83-84 5 10	5 25
1839-ki sorsjegyek	112 —	113 —	Erkezes Ceglédre	36 50	36 75	Kétszeres	76-77 3 70	3 85
1854-ki " "	87 —	87 50	Pestből	36 75	37 —	Rozs	76-78 3 65	3 75
1860-ki " "	82 90	83 10	Bécsből	35 75	36 25	Árpa, sörfőzésre	67-68 2 90	3 —
Földtehermentesítés.			II. Bécsből Pest és Arad felé.			" etetésre	— — — —	— — — —
Magyar	67 —	68 —	Indulás: Bécsből	7 00	7 30	Zab	46-47 1 70	1 74
Bánsági, horvát, szláv	65 75	66 25	Pestől	5 00	5 30	Kukoricza	79-83 3 15	3 40
Erdélyi	64 75	65 25	Ceglédre	9 00	9 30	Koles	— — — —	— — — —
Elsőbbségikötvények.			Szolnokról	10 00	10 30	Paszuly	— — — —	— — — —
5% Lloyd	83 —	84 —	Mező-Túrról	11 00	11 30	Repeze, őszi	— — — —	— — — —
5% Dunagőzhajózási	97 50	98 10	Csabáról	1 00	1 30	" téli	— — — —	— — — —
Bankzáloglevél 12 hónapra	99 50	100 —	Erkezes Aradra	3 00	3 30			
Részvények.			Postai menetrend.			Dunavízárás Pesten októb. 15. 4 1' 0" fel.		
Hitelintézeti	180 90	181 —	Pestől. Erkezik mindennap 2-szer a vasutól.			Tisza " Tokajnál oct. 12. 1' 7" 0" fel.		
Nemzeti bank	745 —	746 —	N.-Szebenből	11 1/2	11 30	" Szolnokon		
Escompte-bank	593 —	594 —	Temesvárról	11	11 30	Maros " októb. 16. 0 felett 1'		
Lloyd	205 —	208 —	Váradról	11	11 30			
Dunagőzhajózás	425 —	426 —	Battonyáról	5 1/2	5 30			
Pesti lánchíd	391 —	395 —	Joszáshelyről	5	5 30			
Éjszaki vaspálya	2002	2004	Indul: naponként Joszáshelyre	7	7 30			
Államvaspálya	273 50	274 —	Battonyára	11 1/2	11 30			
Déli vaspálya	232 —	233 50	N.-Váradra	1	1 30			
Nyugati vaspálya	165 50	166 —	Temesvárra	3	3 30			
Tiszai vasut	147 —	147 —	N.-Szebenbe	7	7 30			

H I R D E T É S E K.

(184)

Haszonbéri hirdetés.

Simándon, éppen a temető mellett, vagyon 105 hold föld, 94 jól művelt szántó, és 11 hold kaszáló, mely egy vagy három évre haszonbérbe adandó. — Bővebb értesítést ad

Kövér Márton.
(Templom-utca.)

(181)

Schwechati sör

megérkezett, és a „Komló kertben“ méretik. — Ugyan ott izletes villás reggeli is kapható.

(125)

Épen most hagyá el a sajtót, és Bettelheim testvérek könyvkereskedésében Aradon kapható:

Magyar polgári magánjog.

az 1848-ik évi törvényhozás, és az országbirói tanácskozmány módosításai nyomán kézi-könyvvül írta

Ökrös Balint.

I. Füzet. — A 3 füzetnek ára 3 frt a. é.

NEMZETI DAL-KÖNYVECSKE.

III-dik kiadás. — Angol vászonban, csinosan kötve, ára 90 kr.

Korunk tapasztalt borgazdájának

PINCZEKÖNYVECSKÉJE,

mely könnyen érthetőleg és gyakorlati modorban megtanít, hogyan kell

minden *gyenge* bort *jeles közepfajú borra*, minden *közepfajú* bort tészés szerint *finom csemegeborra* természetes uton és módon átváltoztatni; miként kell *egészséges borokat* készíteni, és egészséges állapotban megtartani; hogyan lehet a beteg borokat meggyógyítani; *belföldi* borokkal minden *hires külföldi* bort tökéletesen utánozni; *pezsgő* bort készíteni; hogyan szőlőnedv nélkül bort előállítani; miként lehet a borban az *idegen, ártalmas* *hozagokat* felfedezni, és a *hamisított borokat* megismerni;

mindezt a vegytan és borpinczészetnek vívmányai szerint a legújabb korig, egyéb közhasznú és új közleményekkel a pinczészetből.

A szövegbe nyomott fametszetekkel

szerző

BEYSE J.,

gazda és technikus.

Fordította

Sztáncsaj Jenő,

a kir. m. term. tud. társulat rendes tagja.

Ára 70 kr. a. é.

Kiadó-tulajdonos Bettelheim Vilmos

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

2-3

Naptárak 1862. évre.

Österreichischer Medizinal-Kalender.

17-ter Jahrgang.

Herausgegeben v. Dr Josef Nader.

1 fl. 40 fr. ö. W.

Taschen-Kalender

für die

österreichischen Haus und Landwirth.

4-ter Jahrgang.

Von Dr William Löbe.

1 fl. 20 fr. ö. W.

NOTIZ-KALENDER

für die

elegante Welt.

1 fl. ö. W.

Calendarium cu premiu!

Amiculu

POPORULIU.

Calendariu

pe anulu comunu

1862.

Compusu
de

V. Romanu.

anulu II.

Se afla de vendiara in Aradu, in libraria fratiloru Bettelheim.

1624/1861. (185)

(182)

3-3

Andrény Károly 6-arádi polgár váltó-keresete fonálán Temesmegyében Lippa m. városában lakozó Veisz Ferencz kereskedő ingó vagyona, mely áll külömbféle vas-néműkből u. m. rud, eke stb. vasakból az elsőnek javára kielégítési végrehajtás utján nyilvános árverésnek tétetnek ki. Árverési határidőül f. évi okt. hó 31-ik n. p. ának reggeli 10 órája tuzetik ki, mire a venni szándékozók azzal hivatauk meg, miszerint a megvett tárgyak készpénz fizetés mellett a becsáron alól is el fognak adni. — Lippán, okt. 15. 1861. Jaka bffy Pál, Temesmegyei t. esküdt, mint végrehajtó bíró.

Egy Shuttleworth- vagy Hornsby-féle gőzcséplő-gép kerestetik, és illő áron megis vétetik. — Ajánlatokat elfogadnak Bisztriczky és Prinner urak.

Arad, 1861. Nyoma'ott Réthy Lipót nyomdájában.